

Un toast pentru Dan Mănuță

În detașamentul nu foarte larg de istorici literari cărora le-a revenit să reîmprospăteze memoria noastră culturală într-o epocă extrem de tensionată și eterogenă, apăsată pe un lung parcurs al ei de penibile servituți și foarte severe restricții, Dan Mănuță se numără printre cei mai demni și responsabili deținători de rol. De când îl știu, s-a străduit continuu, cu talent, hărnicie și o onestitate fără cusur, să-și facă datoria în meseria sa necesară, însă ingrată și, din păcate, tot mai puțin răsplătitoare. A preluat fără emfază, dar cu convingere, modelul de seriozitate și slujire a interesului public a atâtor cărturari de marcă pe care i-a dat Iașul și Moldova, de la pașoptiști și junimiști până în zilele noastre. A fost și a rămas istoric literar chiar și când a eseizat ori a făcut cronică literară, fiindcă întotdeauna și-a situat temele contextual și a ținut mereu seama de echilibrul fragil dintre tradiția interpretativă și comandamentele unei modernizări agresive.

Mănuță aparține principalilor artizani ai *Dicționarului literaturii române de la origini până la 1900*, care – prin lărgimea perspectivei, excelența documentării arhivistice și bibliografice, gestionarea plauzibilă a spațiului acordat autorilor, publicațiilor, curentelor de idei, caracterul ponderat al judecăților – a oferit prima și deocamdată cea mai reprezentativă imagine a literaturii vechi și a începuturilor literaturii noastre moderne. Cărțile lui despre critica junimistă, Sadoveanu, Rebreanu, romanul românesc de început, ca și studiile publicate în reviste au adus totdeauna lucruri noi, uneori în domeniul faptic, alteori în cel al descoperirii de conexiuni neașteptate ori al lansării de ipoteze fecunde, fie ele și failibile, cum e și normal când ambiția te poartă pe drumuri nebătute. De aceea se și întâmplă că toate lucrările care i se datorează sunt evaluate de specialiști drept contribuții indispensabile oricui se aventurează în abordarea unor teme similare ori interferente. Aduș, în același sens, dar pe altă linie de activitate, că am avut adesea ocazia să colaborez cu Mănuță în comisii de doctorat și i-am putut aprecia nu doar competența și corectitudinea, ci și tactul, grija de a-și formula obiecțiile în respectul muncii candidatului, de a le situa în parametrii proiectului său auctorial.

Din toate aceste motive și altele, mai gingașe, care țin de imponderabile omeniești și de hazard, să-i zicem în vorbe alese, al „afinităților electivă”, că mă bucur de ocazia aniversară ca să-i mărturisesc „coram populo” prietenia și afecțiunea. Ca unul care știu câte ceva despre depășirea vârstei psalmistului, fie-mi permis să-l avertizez că de-acum înainte nu-l așteaptă o lungă vacanță tihnită, ci sarcini tot atât de numeroase și de urgente (ce nu este urgent în lumea noastră nebună?) ca și înainte. Îi doresc deplină sănătate, ca să le ducă la îndeplinire, cu același elan tineresc și cu aceeași feroare creativă.

Paul CORNEA
Universitatea București, România